

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Tehnoloogia 2002 äratas suurt huvi

loe ka lk 2



Kontaktmessi Tehnoloogia 2002 arvukate küllastajate hulgas oli ka EV Presidendi abikaasa Ingrid Rüütel, kes tundis elavat huvi ekspositsiooni vastu. Pildil on ta vestlemas biomeditsiinitehnika keskuse stendi juures prof Hiie Hinrikusega.

Polüfunktsionaalne TTÜ aula tõestas ennast suurepärase messikohana.



KOLM REKTORIT: Helsingi Tehnikaülikooli rektor Paavo Uronen, Rootsi Kuningliku Tehnoloogiainstituudi rektor Anders Flodström ja TTÜ rektor Andres Keevallik.

BALTECHI juhatuse koosolek

Reedel, 14.juunil toimus Glehni lossis Tallinna Tehnikaülikooli korraldusel BALTECHI juhatuse korriline koosolek.

BALTECH on 1997.aastal asutatud Rootsi Kuninglikku Tehnoloogiainstituuti, Taani Tehnikaülikooli, Helsingi, Lundi, Linköpingu, Riia, Kaunase, Vilniuse ja Tallinna tehnikaülikoole ühendav konsortsium, mille tegevuse eesmärgiks on õppe-, teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö arendamine.

Tallinnas toimunud üritust juhtisid Rootsi Kuningliku Tehnoloogiainstituudi rektor Anders Flodström ja Tallinna Tehnikaülikooli rektor Andres Keevallik. Arutlusel oli muuhulgas BALTECHI liikmete õppetegevuse alane koostöö, erinevate ülikoolide õppekavade ühildumise ja topeltdiplomite väljandmist puudutavad küsimused.

Tallinnas olid kõik BALTECHI liikmesülikoolid esindatud rektorite ja prorektorite tasemel.

M&M

Parimaist parimad

TTÜ parimad lõpetajad, kes lähevad EV Presidendi vastuvõtule 21. juunil 2002.

Alan Altermann
Meelik Gornoi
Olga Gubenko
Andre Karpištšenko
Maarja Valler
Kristi Värk
Frank Õim

infotehnoloogia teaduskond, informaatika
infotehnoloogia teaduskond, informaatika
majandusteaduskond, ärikorraldus
infotehnoloogia teaduskond, informaatika
majandusteaduskond, ärikorraldus
humanitaarteaduskond, haldusjuhtimine
energeetikateaduskond, elektroenergeetika



Foto lõpetajast 2001

Otium reficit vires

Puhkus taastab jõu



In medias res

Asja juurde

Naerata...

Kui väga me tegelikult vajame heatahtlikku, julgustavat naeratust, on tusameele talvel lausa uskumatult raske taibata.

Nüüd oli päikest ja tapvat palavust sedavõrd pillavalt, et naeratuse asemel tekkisid higigrimassid, mis lõõtsutavad töötajad üksteise peale suisa kurjalt kiikama panid: ega sinu töötuba ometi päikese lõõsast prii ole? Ilmselt võib taolised jaheduse oasid meie peahoones ühe käe sõrmedel üles lugeda. Pole ka imestada, sest kuldsetel kuuekümnendatel vene sõjavangide poolt ilma erilise armastuseta ehitatud hoonetes annab tõhusat ventilatsiooni luubiga otsida.

Uued, eurostandardiga ruumid on paremas olukorras, iseäranis aula, kus Tehnoloogiamessi 2002 ajal paljud karastavat jahedust käisid nautimas. Ja mitte ainult seda: mess töötas täistuuri ning lepinguid, mis ülikoolile ettevõtlikkust lisavad, tuli meeldivalt palju. Nooruke teadus- ja arendusosakond pulbitses tegevuses ning isegi osakonna raudvara suutis end aastatepikkuses stabiilses olekus imestama sundida.

Olid piknikud, kus rõõmu heast muusikast ja toidust jätkus pikemaks. Just seal lauldi kuldsete kuuekümnendate hitti ansambliilt "Flying Machine" *Smile A Little Smile For Me, Rose-Mary*, mis Jaak Joala omal ajal tuhandete neidude südamesse sulatas ning Pearu Pauluse tänase noorsoo lemmikuks tegi. Pealkiri eesti keeles ikka *Naerata*.

Just sel pühapäeval piknikuõhtul tekkiski mul mõte naeratusest, mida ma ju nii väga vajan. Selleks, et saaksin *moraalset* tunnustust oma tööle, mida hirmkõrged palganumbrid just ei kaunistata. Asi pole sugugi minus - ei ole ma sissetulekuilt just viimaste hulgas, ent pilaga pooleks öeldes - arenguruumi mõnes erafirmas keskharidusega kaasnevate palgakadeni veel piisab. Võidakse öelda, NEMAD SEAL on asendamatu spetsialistid, aga sina kogu oma elu siinsamas keerelnud, ja kuhu siis enam!

Õnneks on seda madalamat lati otsa meil ikka jõudu ning võimalusi mööda kergitatud ja solvunud jääb järjest vähemaks, kuigi täielik rahulolu saabuks ilmselt alles siis, kui kõik ülikooli töötajad rektoriga võrdset palka saavad. (Tema palganumbrid on nüüd avalikud.) Panusest rääkida oleks patt, sest igaüks meist on omal tööpostil lausa Napoleon, kes Waterloo veel üle pole elanud.

Tahtsin rääkida ikka naeratusest, aga see jutt ju eriti naeratama ei pane.

Tegelikud naeratuse tagamaad on meie tegemistes: oleme tormiliselt edasi liikunud. Saates presidendiprouat tutvumisel Tehnoloogiamessi ekspositsiooniga, pani mind imestama proua Rüütli sügav huvi siin tehtava vastu. Samas olin ma väga meeldivalt üllatunud meie professorite oskusest oma stendi juures humanitaarist proua Ingridile oma tegevusest kõitvalt rääkida.

Ja polnud üldsegi ime, et iga eksponaadi juures tulid ka küsimused, mis meie mõneminutilise ringkäigu pooltunniseks venitas. Tegelikult tõttas proua Rüütel presidendi akadeemilise kultuuri-, teadus- ja hariduskomisjoni istungile, mis meie austatud rektori juhtimisel nõukogu saalis aset leidis. Kasu oli ilmselt mõlemapoolne, sest proua Rüütel ütles imetlusega: "Ma poleks uskunud, et Tehnikaülikool sedavõrd suurte sammudega edasi liigub!" Kas mul oli seda kuuldes patt heameelest naeratada? Kindlasti mitte...

Samuti jätkub naeratuse alanud nädalasse: mis võib olla jaanipäevaeelse hullumeelse melus meeldivamat kui värskete lõpetajate naerused näod. Siin on rõõm, et hariduse üks verstaapost on läbitud ja tunnistus käes, siin on üleolek nende kibestunud vanameeste üle, kes sinu õpiteekonna kadalipuks tahtsid muuta, siin on rõõm noorusest ja lootusest, et kõik teed on lahti...

Küll tahaksin soovida kõigile lõpetajatele igavest naeratust, kuid täpselt nii nagu päeva järel saabub öö, muutub peagi naeratus eluvõitluse kurjaks grimassiks. Kallid lõpetajad - hoidke endas ja oma näol seda nooruslikult siirast ja puhast naeratust, sest siis läheb nii mõnigi samm hoopis reipamalt ülesmäge. Täna on teie naeratus meie tegemiste tunnus.

Seepärast naerata nüüd jälle sa...naerata... naerata... ☺



Olavi Pihlamägi
avalike suhete
osakonna juhataja

759 lõpetajat, neist 159 magistri-, 600 diplomi- ja bakalaureuseõppes, neist 39 cum laude

ENERGEETIKA-TEADUSKOND

Elektroenergeetika
õppesuund
Frank Öim

HUMANITAAR-TEADUSKOND

Halduskorralduse eriala
Birgit Jalakas
Malle Jullinen
Ketlin Kiisa
Pille Kollo
Eve Näär
Sirli Ojasalu

Haldusjuhtimise õppesuund
Age Kull
Kristi Värk

INFOTEHNOLOOGIA-TEADUSKOND

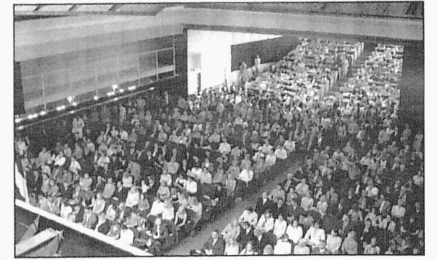
Informaatika õppesuund
Alan Altermann
Kitty Dahl
Meelik Gornoi
Andre Karpištšenko
Jelena Korzunova
Ando Saabas

Telekommunikatsiooni
õppesuund
Ivo Mürsepp

Informaatika eriala
Jüri Reitel

KEEMIA-TEADUSKOND

Geenitehnoloogia
õppesuund
Kadri Lagemaa
Esther Masing
Allan Olsper



Keemia- ja keskkonnakaitse
tehnoloogia õppesuund
Merike Soodla

MAJANDUSTEADUSKOND

Rahvamajanduse õppesuund
Svetlana Bitjukova
Kätlin Saaliste

ÄRIKORRALDUSE ÕPPESUUND

Olga Gubenko
Jekaterina Hadorik
Merle Ilvest
Natalia Jakovtšenko
Doris Mattee
Taavi Ojala
Eggert Otsa
Sirli Pilli
Viktoria Riiman
Marje Rimmel
Neeme Rõõs
Maarja Valler

MEHAANIKATEADUSKOND

Tootmistehnika õppesuund
Kristo Karjust

TTÜ KÕRGE MAJANDUSKOO

Rahvusvahelise majanduse ja
ärikorralduse eriala
Riina Alt
Älys Luht
Liis Tillmann

Šveitsi Tudengite Teaduspreemia 2002 välja antud

Šveitsi tudengite teaduspreemia konkursile laekus kuus avaldust, millest teadusartikli kvaliteedi poolest tunnistati võitjaks TTÜ geenitehnoloogia magistrant Olga Njunkova.

Publikatsioon: Biochemistry 2002, 41(19); 6158-6163.

Erilist esiletõstmist väärivad ka Pilvi Nigumann, TTÜ geenitehnoloogia tudeng (Publikatsioon: Genomics 2002 May;79(5):628-34 ja Ly Villo, TTÜ keemia- ja materjaliteaduste magistrant (Publikatsioon: Tetrahedron Letters 2002, 43, 3203-3207).

Otsustamisel peeti oluliseks konkursile esitatud töö teaduslikku kvaliteeti, mida hinnati põhiliselt teadusajakirja *impact* faktoriga.

Õnnitleme võitjat ja täname kõiki osavõtjaid. Osalejaid ootab mälestusauhind, mille saab kätte Akadeemia tee 23, ruumist 163.

Järgmine konkurss on 2002/2003 õ/a sügissemestril.

Konkursil võib ka korduvalt osaleda.

Peep Palumaa

TTÜ – Šveitsi teaduskoostöö organisatsioon



Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

Vastutav väljaandja	Olavi Pihlamägi	19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
	tel 620 3590	faks 620 3591
Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Reimo Leedjärv	

Struktuurimuutused vaatavad tulevikku



prof Andres Öpik
keemiateaduskonna
dekaan

Tehnikaülikooli nõukogu on kahel viimasel istungil võtnud vastu kaks tulevikku suunatud ja tõsist otsust: matemaatika-füüsikateaduskond reorganiseeriti matemaatika-loodusteaduskonnaks ja keemiateaduskond keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonnaks. Teaduskondade üldarv ei suurenenud, aga struktuurimuutusi tingis selline otsus küll.

Teeksin siinkohal tagasivaate aastate taha, et mõista paremini vastuvõetud otsuste tausta ja olulisust.

Integratsiooni eeldused

Tehnikaülikool on enda arengukasv röhutanud vastutust eesti inseneriasjanduse arendamise eest, kuid inseneriharidus saab tugineda vaid tugeval loodusteaduslikul põhiharidusel. Kui aastaid tagasi integreeriti ülikoolidega Teaduste Akadeemia uurimisinstiituteid, oli Tehnikaülikool selles mõttes õnnelik seisus, et teda ümbritsesid märkimisväärse teadus- ja inimpotentsiaaliga uurimiskeskused, sealhulgas Keemia Instituut, millest sai ka Tehnikaülikooli asutus, ning Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, mille geenitehnoloogide initsiatiivil tekkis keemiateaduskonnas geenitehnoloogia keskus. Keemiateaduskonna professorkond täienes rea noorte ja entusiastlike professoritega, eriti just aluskeemia valdkonnas. Analüütilise keemia, biokeemia, bioorgaanilise keemia, orgaanilise keemia, biotehnoloogia, geenitehnoloogia ja keskkonnatehnoloogia suundades olid olemas ka uurimisrühmad, kes töötasid samal ajal vastavate professorite juhtimisel asutuste osakondades.

Vaatamata formaalsele eraldatusele oli sisuline integratsioon ammu toimunud. Tuleb ka märkida, et kõik nimetatud uurimissuunad said rahvusvahelise hindamise käigus ekspertidelt hinded "hea" või "suurepärase". Seega oli 2001. aastaks keemiateaduskonna kriitiline mass nii füüsiliselt kui vaimset ületanud heas mõttes piiri ja võis tõsiselt hakata mõtlema uute struktuuride tekkimisele. Kuna põhiline juurdekasv oli toimunud loodusteaduslikes suundades, siis loogilise jätkuna tundus loodusteaduskonna loomine kaasates sealjuures protsessi ka matemaati-füüsikateaduskonna.

Tehnilise füüsika erialale lisandusid loodusteaduslike erialade nimekirja Tehnikaülikoolis ka geenitehnoloogia ning rakenduskeemia ja biotehnoloogia. Järgnevate aastate jooksul peaks niiviisi ka matemaatika-loodusteaduskonnas tekkima vajalik kriitiline mass "oma" üliõpilaste arvu suhtes ning kahtlemata aktiveerivad ning mit-



STRUKTUURIMUUDATUSED EELDAVAD JÕULISI OTSUSEID: Sümboolselt lõhuti maha müür ka uuenenud materjaliuuringute keskuse avamisel.

mekesistavad keemikud ja geenitehnoloogid ka teaduskonna teadustegevust.

Materjaliuuringud keemiateaduskonnas

Keemiateaduskonnas on juba aastakümneid tegeldud materjaliuuringutega. Need algasid kunagi anorgaanilise ja jätkusid hiljem põhiliselt füüsikalise keemia kateedris. Ka siin tekkis 1980. aastatel sedavõrd suur kriitiline potentsiaal uue struktuuriüksuse loomiseks. Nii eraldus pooljuhtmaterjalide õppetool, mis hiljem otsis oma kohta Tehnikaülikooli struktuuris nii füüsikute kui mehaanikute juurest, jäädes siiski läbi aegade truuks keemilisele põhiharidusele, osaledes nii aktiivselt keemiateaduskonna materjaliteaduse õppekava üliõpilaste õpetamisel kui ka selle läbi enda laboratooriumi teadlaste järelekasvu kujundamisel.

Tekkisid ka koos füüsikalise keemia õppetooliga ühised edukad eestimeised aga ka rahvusvahelised uurimisprojektid. Kunagise materjalitehnoloogia õppekava lõpetanud ja praeguse materjaliuuringute keskuse juhataja prof Urve Kallavuse juhtimisel on Tehnikaülikoolis aastakümneid tegeldud materjalide uurimise ja uurimismeetodite arendamise ning õpetamisega. Loogilise sammuna oli siis ka nimetatud struktuuriüksuste baasil uue, kuid sisult ammaste koostööpartnerite liitumine uueks, materjaliteaduse instituudiks.

Materjaliteadus ja -tehnoloogia on tehnikaülikoolis sedavõrd heal tasemel, et nii Eesti kui ka rahvusvahelises mõttelises võib seda ala julgelt reklaamida kui üht tugevamat valdkonda, seetõttu taolise koosluse tekkimine võib anda üksnes veelgi paremaid tulemusi, koondades Tehnikaülikooli praegust materjaliteadlaste potentsiaali. Üpris loogiline on ka keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonna materjalitehnoloogia eriala õppekavas lisamooduli – materjaliteadus – tekkimine, kaasates selle õppekava õpetamisele ka

mehaanikateaduskonna materjalitehnika instituudi teadlased. Seega moodustavad senise keemiateaduskonna keemiatehnika, polümeerimaterjalide ja toiduainete instituudid koos materjaliteaduse instituudi ja materjaliuuringute keskusega tugeva teaduspotsiaaliga ja Eesti majandusele vajalike erialadega elujõulise ja konkurentsivõimelise struktuuriüksuse, millel on tulevikku.

Keemilise tehnoloogia teadusuunaga on sisuliselt seotud ka Tehnikaülikooli asutus Põlevkivi Instituut, mis kindlasti annab tulevikus kaaluka panuse keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonna arengusse.

Infrastruktuur peab uuenema

Uute struktuuride teke on tänapäeval ka paratamatult seotud muudatustega infrastruktuuris. Tehnikaülikooli infrastruktuuris võib vaatamata viimasel aastatel aset leidnud tõsistele muudatustele alati leida parandamist vajavat. Matemaatika-loodusteaduskonna ja keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskondade infrastruktuur vajab samuti renoveerimist ja eelkõige optimeerimist!

Optimeerimisülesannet lahendades on jõutud läheduseni, et geenitehnoloogidele hetkel oma maja ehitamine pole otstarbekas ja matemaatika-loodusteaduskonna ning keemia- ja materjalitehnoloogia uued struktuuriüksused peavad mahtuma, ja kindlasti ka mahuvad füüsiliselt Akadeemia tee 15, praeguse keemiateaduskonna ning tema juurdeehituse pindadele, suurendades vajadusel vaid hoonete üldpinda lisakorruste abil. Struktuuriüksused on esitanud oma soovid ning nüüd jääb nende ehituslik analüüs asjatundjate ja soovijate vaheliseks ülesandeks ning ülikooli nõukogule järgnevate aastate kapitalieelarvet kujundades ka vastavad poliitilised otsused teha.

Kokkuvõttes olen nimetatud otsuste suhtes optimist ja Tehnikaülikool on andnud väga tugeva signaali eesti ühiskonnale enda valmisolekust ja tahtest käia ajaga kaasas aitamaks tõsta eesti majanduse ja teaduse konkurentsivõimet.

**olen osalenud nii ühe kui teise uue teaduskonna tekkimise juures*

Ilmar Öpiku auditorium avatud


Esmaspäeval, 17. juunil avati VI õppehoone 2. korrusel Ilmar Öpiku nimeline auditorium. Ilmar Öpiku sünnist möödus sel päeval 85 aastat. Pildil on auditoriumi seinal olev mälestustahvel, mille kujundas kunstnik Aili Mittal. Auditoriumi avamisele oli kogunenud rohkesti Ilmar Öpiku kolleege Tehnikaülikoolist ja Teaduste Akadeemiast, et meenutada tema mitmekülgset teadlaseteed. Mälestusplaadi avas rektor Andres Keevallik.

Ilmar Öpik lõpetas 1940 TPI *cum laude*, temast tuli meie ülikooli esimene aspirant. TTÜle andis ta palju, töötades siin pühendunud õppejõu ja teadlasena, tööstusliku soojusenergeetika uurimislabori asutajana ja selle juhendajana. Eesti riigile andis ta palju, pannes aluse siinsele põlevkivienergeetikale, olles oma eriala hinnatud ekspert, ajakirja "Oil Shale" peatoimetaja jpm.

Ta oli tihedalt seotud Teaduste Akadeemiaga, olles selle kirjavahetajaliige, akadeemik, akadeemik-sekretär ja asepresident. Soome Tehnikateaduste Akadeemia valis ta oma välisliikmeks. *MENTE IGNIQUE*.

Helgi Arumaa, avalike suhete osakond

NIMELINE AUDITOORIUM



Ilmar Öpik

17. VI 1917 Tallinn - 29.VII 2001 Tallinn

Mehaanikainsener, energeetikateadlane, lõpetas TTÜ 1940 *cum laude*, TTÜ esimene aspirant 1940-1941, tehnikadoktor 1943. Soojusenergeetika kateedri juhataja, professor, soojusenergeetika uurimislabori asutaja ja teaduslik juhendaja 1960-1975. Akadeemik 1967, TA akadeemik-sekretär, asepresident 1977-1987, Soome Tehnikateaduste Akadeemia välisliige 1992. Uurimusi põlevkivienergeetikast, Eesti energiamajandusest. ENSV teeneline teadlane, ENSV riikliku preemia, NSVL riikliku preemia ja EV teaduse peapreemia laureaat. Riigivapi III klassi teenetemärk 1996.

Euromech 436 ehk Nonlinear waves in microstructured solids

29. maist 1. juunini toimus Pirita hotelli konverentsisaalis TTÜ Küberneetika Instituudi korraldusel Euroopa Mehaanikaühingu kollokvium Euro-mech 436 "Mittelineaarsed lained mikrostruktuuriga keskkonnas".

Mikrostruktuur tähendab poore ja muid sisestruktuurseid moodustisi tahkes materjalis, mikropragused ja faasiüleminemiseid, dislokatsioonid kristallivõre tasemel jms. Lainelevi taolistes sulamites, kivimites, bioloogilistes kudedes ja teistes mikrostruktuuriga materjalides on keerukas protsess, arvestada tuleb dispersiooni, dissipatsiooni ning loomulikult ka mittelineaarsust. Seega saab lainevälja hoopis teise ilme kui homogeenses isotroopses materjalis. Neid muutusi on kindlasti vaja teada seadmete projekteerimisel, mis alluvad dünaamilistele protsessidele. Kuid samas on lainevälja muutustel ka informatsioonikandja iseloom. Mõistes struktuuri saab lainelevi kasutada ka materjalise olevate sisepingete määramiseks. Informatsiooni levi vaatenurgast on oluline üksiklainete teke – dispersiooni ja mittelineaarsuse koostööl tekivad solitonid. Solitonidünaamika on olnud viimasel ajal üks TTÜ Küberneetika Instituudi mehaanikute olulisimaid teemasid ning selle uurimistöö tulemused pakkusid elavat huvi ka käesoleval kollokviumil.

Kollokviumi kaasjuhatajate Gerard A. Maugini (Pariisi 6. Ülikool) ja

Jüri Engelbrechti aktiivsel kaastegevusel kuulati ära 25 ettekannet, millest 9 esitasid meie teadurid. Konverentsil osalesid eriteadlased Prantsusmaalt, Itaaliast, Saksamaalt, Belgiast, Ungarist, Venemaalt ja Ukrainast.

Suhteliselt väike ja kollokviumi temaatikaga tihedalt seotud osavõtjate koosseis andis võimaluse viljakateks diskussioonideks. Eriti kehtib see Euroopa Teadusfondi projektis NATEMIS (Mittelineaarsed akustilised tehnikad mikropragude diagnostikas) osalevate uurijate kohta, kellel oli järjekordne võimalus võrrelda oma viimaseid tulemusi. Üks oluline suund pandi paika – väga hästi arendatud pideva keskkonna teooria ja materjalide konstantide eksperimentaalne määramine tuleb tihedalt siduda. Tundub, et kollokviumi töö andis selleks hea tõuke. Nii on ka NATEMIS raames kavas suuremat tähelepanu pöörata Küberneetika Instituudi uurijate väga hästi põhjendatud matemaatiliste mudelite kasutamisele.

Kuigi kollokviumi tööplaan oli üsna pingeline, leiti siiski aega ka Tallinna vanalinnaga tutvumiseks ning lühiekskursiooniks Vabaõhmuuseumi, mis jätsid tänu asjatundlikele giididele külalistele meeldiva mulje.

Mati Kutser

TTÜ Küberneetika Instituut

Elektroonne deklareerimine IT-tudengitele kohustuslikuks

Vastavalt 28. mail rektori allkirjastatud käskkirjale saavad infotehnoloogia teaduskonna üliõpilased (väljaarvatud vastsed sissesaadud) oma sügissemestri aineid deklareerida ainult elektroonselt. Teiste teaduskondade tudengitele ja infotehnoloogia teaduskonna esmakursustele jääb (vähemalt sügissemestril) võimalus lisaks arvuti abil esitada soovi korral oma õpingukavu endiselt ka paberandjal.

Infotehnoloogia osakonna ülesandeks on lisaks õppeinfosüsteemi täienduste tegemisele dekanadi töötajate ning õppejõu ja õppetooli

töökohtade kasutajate koolitamine.

Üliõpilastele hakatakse e-deklareerimiseks vajalikke kasutajatunnuseid väljastama eelnädalal ehk alates 26. augustist, õppetooli töökohta kasutajatele juba alates 17. juunist. Kasutajatunnuste väljastamise korraldab infotehnoloogia osakond, IT-tudengid saavad vajaminevad paroolid oma dekanadi kaudu.

Sügissemestri algul toimub ka e-deklareerimist puudutav infopäev. Täpsem aeg teatatakse sügissemestri eelnädalal.

Maiki Udam

õppeosakonna juhataja

Tipikate suvine rattamatk

Rattamatk toimub Võrtsjärve ümbruses ja Viljandi maakonnas 19. – 21. juulil 2002. Tutvutakse inseneriasjandusega, vilistlastega ning tuntakse rõõmu suvest. Algus reede hommikul Balti jaamas. Oodatud on tudengid, vilistlased, õppejõud ja töötajad.

Lisainfo Tipikas.ee, saada enda e-mail aadressile ratas@tipikas.ee ning Sind hoitakse täpsustuva infoga kursis.

Vaata ka eelmise aasta Tipikate rattamatka pilte <http://www.tipikas.ee/ratas>.

Korraldab üliõpilasesindus ja kultuuriklubi. Lisainfo 620 3621.

TTÜ Meresüsteemide Instituut on käivitunud

Tartu Ülikool ja Tallinna Tehnikaülikool sõlmisid 31. mail 2002. a koostöölepingu, mille kohaselt Eesti Mereinstituudi merefüüsika sektor toodi üle Tallinna Tehnikaülikooli koosseisu. Sektori kollektiiv jätkab oma tegevust alates 1. juunist 2002. a TTÜ Meresüsteemide Instituudina (MSI).

MSI teaduskollektiivi moodustavad 13 *PhD* (või sellele vastava) teadusliku kraadiga vanemteadurit ja teadurit ning 4 *MSc* kraadiga teadurit, inseneri ja doktoranti. Instituutis täidetakse kolme sihtfinantseeritavat teadusteemat, nendega seondult viit Eesti Teadusfondi granti ja lisaks nii kohalike kui ka rahvusvaheliselt finantseeritavate projekte. Osaletakse õppetöös TTÜ hüdroomehanika õppetooli ja TPÜ geofüüsika õppetooli juures ning kraadiõppes TÜ Keskkonnafüüsika Instituudis.

MSI seab oma peamiseks ülesanneteks:

- meres toimuvate füüsikaliste (eriti hüdrodünaamiliste) ja biogeokeemiliste protsesside süsteemse tundmaõppimise ja modelleerimise atmosfääri, maismaa ja inimtegevuse mõjude kontekstis, eriti Läänemeres ja Eesti rannikumeres;
- mereökosüsteemide funktsioneerimise ja stabiilsuse analüüsi, ökosüsteeme mõjutavate füüsikaliste ja biogeokeemiliste faktorite (sh. tehnogeensete) võimalike muutuste prognoosi ning ökosüsteemide

reaktsioonide analüüsi;

- mere infosüsteemide ning mere seisundi analüüsi- ja prognoosimeetodite arendamise, sealhulgas laevaliikluse ja keskkonnaohutuse tarbeks;

- rannavööndis toimuvate mere, maismaa ja inimtegevuse interaktsiooni protsesside kvantifitseerimise ja modelleerimise.

Uuringute meetodid hõlmavad merefüüsikalisi ja -optilisi eksperimentaaluurimisi, teoreetilisi geofüüsikalisi hüdrodünaamikat ning statistilisi, hüdrodünaamilisi ja ökosüsteemi modelleerimisi. Tehakse mõõtmisi ja mudelarvutusi keskkonnamõju hindamiseks meretehnoloogilistele töödele (merepõhja süvendamine ja kaadamine, heitvete merre juhtimise stsenaariumid, vesiehitiste problemaatika). On rakendatud õilaigu leviku prognoosi meetodid. Uuritakse toksiliste vetikate vohamist ning selle mõjustamise võimalusi. Rakendamisel on laine- ja prognoosi ning merejää dünaamika mudelid.

MSI on seisukohal, et lähitulevikus on vajalik teaduspotsentsiaali rakendamine pakiliste ülesannete lahendamiseks kõrgetasemelise fundamentaalteaduse baasil. Seejuures taotletakse rakendus- ja arendustööde mahu olulist suurendamist fundamentaaluurimisi kahjustamata. Koostöö Tehnikaülikooli teiste struktuuridega on orienteeritud uute aktuaalsete ülesannete lahendamisel sünergeetilise efekti saavutamisele. Lähtudes printsipiibist, et parima hariduse annavad tippspetsialistid, planeeritakse osaleda jooksvas õppetöös ning kaugemas perspektiivis välja arendada rannikuinseneri (*coastal engineering*) õppeliini.

Meresüsteemide Instituudi aadress on Paldiski mnt. 1, 10137 Tallinn; tel. 66 222 49; 66 222 40.

**JÄÄTUMISEGA
VÕIDU: Talvisel
Läänemerele oota-
vad mereuurijaid
lausa arktilised
tingimused.**



Kalev Rannati pilt

Kõrgem Majanduskool teatab

30. mail 2002 toimus Tallinna Tehnikaülikooli Kõrgemas Majanduskoolis (Tõnismägi 14) vilistlaskogu koosolek, kus valiti vilistlaskogu juhatus.

Vilistlaskogu juhatuses esimeheks valiti Andres Ronk ja aseesimeheks Kati Bakradze. TTÜ Kõrgem Majanduskool loodi 1997. aastal. Senini on lõpetajaid olnud 725.

Alates 2002/2003. õppeaastast on võimalik TTÜ Kõrgemas Majanduskoolis õppida nelja õppekava järgi:

1. rahvusvaheline majandus ja ärikorraldus,
2. majandusarvestus,
3. avalik haldus,
4. kinnisvara haldamine.

Ühe pildi lugu

Eesti rahvusluse ideoloogia rajaja, EV Riigikogu esimees **Jaani Tõnisson** ei mõistnud tehnikaharilaste ettevalmistamise vajadusi Eestis, kui ta **26. mail 1924. a** majandusnõukogus Tartu ülikooli kaitsmisel ja insenerikooli mahategemisel nimetas meie *alma mater* i, tollal Tallinna Tehnikumi, õppetegevust "käperdamiseks" ja "šarlataneriiks".

Juhtum leidis ajakirjanduses igati kajastamist, solvunud olid nii õppejõud kui üliõpilased. Lepituse otsimiseks külastas Jaan Tõnisson Tallinna Tehnikumi ja seda sündmust tõendab juuresolev foto. Pildil on tehnikumi juhtkond ja õppejõude, nende seas nii eestikeelse insenerihariduse rajajaid kui eesti tehnikauuringutele alusepanejaid. Jaan Tõnissoni kõrval vasakul **direktor/rektor Herman Reier** ja paremal **professor Ottomar Maddison**.

Lisaks "Päevalehes" ilmunud karikatuur samal teemal.

Arhiivkogu sirvis
Imbi Kaasik



"Mä rüügil hõõrub... tülj on äraõhke minial"



Konkurss uurija-professorite valimiseks

Uurija-professori ametikoht võimaldab teadus- ja arendusasutuses või ülikoolis uuringuid juhtival ning doktorante juhendaval tunnustatud teadlasel koonduda teadusuuringutele.

Uurija-professoriks võib kandideerida isik, kellel on Eesti doktorikraad või sellele vastav välisriigi akadeemiline kraad, kes on töötanud vanemteaduri või ülikooli professorina kokku vähemalt kümme aastat ning kelle juhendamisel on kaitsitud doktoriväitekirju. Uurija-professoriks kandideerijalt nõutakse jätkuvat rahvusvahelisel tasemel teadustööd ja edukat uurimistoetuste täitmist.

2002. aastal valitakse kolm uurija-professorit kolmeks aastaks.

Konkursil osaleda soovivad peavad hiljemalt 2002. aasta 1. juuliks esitama Eesti Teaduste Akadeemiale, Kohtu 6, 10130 Tallinn, järgmised dokumendid:

- 1) kirjaliku avalduse,
- 2) elulookirjelduse;
- 3) valimisperioodi tegevuskava, sh kavandatavate uuringute üldteoreetilise taust, uurimishüpotees ning selle seos teadussuuna arengutega, uuringute põhieesmärgid ning oodatavate tulemuste olulisus nii Eesti kui ka maailma seisukohalt;
- 4) haridust tõendava dokumendi või selle notariaalselt kinnitatud ära kirja;
- 5) tähtsamate teadustööde või uurimisprojektide nimekirja;
- 6) soovi korral muud dokumendid või materjalid, mida kandidaat oluliseks peab;
- 7) teadus- ja arendusasutuse, kuhu uurija-professori ametikoht luuakse, nõusoleku.

Info telefonil 6444739, vt ka <http://www.akadeemia.ee>.

Vanemsekretär Vilma Tambur



Ülikooli allasutusi tuntakse tavaliselt neid esindavate isikute kaudu. Üheks selliseks võtmeisikuks raadio- ja sidetehnika instituudis on kauaaegne vanemsekretär Vilma Tambur, ilma kelleta normaalset instituudi tegevust on raske ette kujutada.

Vilma Tamburi aastatepikkust tööalast tegevust iseloomustada on ühelt poolt küllalt lihtne, aga samas väga keeruline. Sisuliselt on vaid kaks asutust, kus tänane juubilar palju aastaid on põhikohaga töötanud – Tallinna Pedagoogikakool (1953-1972) ja Tallinna Tehnikaülikool (alates 1972. aastast). Ka töökohtade loetelu nendes asutustes on olnud kindlalt sama: raamatupidaja, vanemraamatupidaja, direktori asetäitja majandusalal TPKs ning vanemsekretär TTÜ raadio- ja sidetehnika instituudis. Need näitajad iseloomustavad tema püsivust ja järjekindlust oma erialal.

Üldiselt on teada, et ülikooli instituudi vanemsekretär on apoliitiline figuur ja täidab instituudis "kantsleri" funktsiooni, juhtides ulatuslikku majandamist ja manööverdades oskuslikult kõrgkooli keerukas hoovuste, karide- ja madalike-rohkes bürokraatiames. Pikaajaline tegevus selles valdkonnas on tõestanud tema oskusi, võimeid ja kalendri tundmist rohkete diplomaa-

tiliste küsimuste lahendamisel.

Vilma Tambur (Klettenberg) sündis 20. juunil 1927 Mulgimaal. Hariduse omandas Viljandi Arve- ja Tööstustehnikumis, mille lõpetas sõja järgsel 1947.aastal raamatupidaja erialal. Noorusaastate armastus mootorispori vastu on kujundanud optimistlikku ellusuhtumist ja seda on ta andnud edasi oma pojale, pojalastele ja kaastöötajatele. Vilma sünniaasta iseloomustab vaid formaalseid pensionistatähtsusega seotud küsimusi, mitte aga tema energiaküllast suhtumist ümbritsevasse ja oma töösse.

Õnnitleme oma kallist töökaaslast auväärsel 75. sünnipäeval, soovime talle jätkuvalt optimistlikku meelt ning veel palju tegevusrohkeid aastaid!

Kolleegid raadio- ja sidetehnika instituudist

Teaduste Akadeemia auhinnad üliõpilastele



Eesti Teaduste Akadeemia annab 2002. aastal paremate üliõpilastööde autoritele kuni 15 auhinda (à 3000 – 4000 krooni).

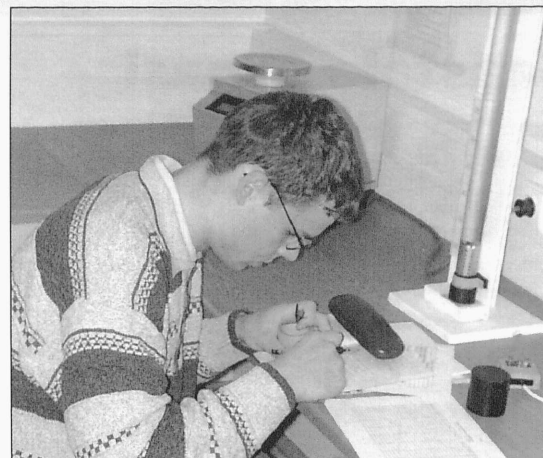
Teadusauhindade võistlusel võivad osaleda Eesti ülikoolide üliõpilased ja eesti päritoluga üliõpilased välismaa ülikoolides, kes töö esitamisel jätkavad ülikoolis diplomi-, bakalaureuse- või magistriõpet või on lõpetanud need perioodil 1.09.2001 – 31.08.2002.

Konkursile võib esitada õpingute ajal lõpetatud ning vormistatud teadustöid, samuti nende tööde tulemuste põhjal avaldatud teaduspublikatsioone, milles üliõpilane on ainus või esimene autor. Esitatavad tööd võivad olla vormistatud ka diplomi-, bakalaureuse- või magistritööna.

Vastu võetakse töid, mille koos isikliku kirjaliku avalduse ja vajalike isikuandmetega

(nimi, aadress, õppeasutus, eriala, kursus, telefoninumber, e-post) esitavad või postiga saadavad tööde autorid ise. Tööle lisada juhendaja kirjalik arvamus. Võõrkeelne töö peab sisaldama ka eestikeelset pealkirja ja lühikokkuvõtet.

Töid võetakse vastu 25. septembrini aadressil: Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6, 10130 Tallinn.



TAM saab uue peadirigendi

Tehnikaülikooli Akadeemiline Meeskoor tegi olulisi muudatusi koori juhtkonnas. 10. juunil toimunud koori üldkoosolek otsustas, et hiljuti koori liikme vanusepiiri ületanud peadirigent Jüri Rent jätkab oma ametikohal kuni 31. detsembrini, seejärel asub tema asemele praegu TTÜ Kammerkoori juhataja Peeter Perens (pildil).

Kümmekond aastat Jüri Rendi kõrval TAMi dirigendina töötanud Siim Selis jätkab oma senist tööd ka pärast peadirigendi vahetust, jätkates Perensi kõrval teise dirigendina.

TAMi 56 aasta pikkuse ajaloo jooksul saab Perensist läbi aegade viies peadirigent Arno Kallikormi, Harald Uibo, Ants Üleoja ning Jüri Rendi järel.

TAMi tulevane peadirigent Peeter Perens (s 1971) on juhatanud mit-

meid koorre, olles üsna lähedalt seotud ka Tallinna Tehnikaülikooliga – nii on ta alates

1996. aastast ka Tallinna Tehnikaülikooli Kammerkoori peadirigent.

1. mail sai senine peadirigent Jüri Rent 50 aastaseks, mis tähendaski vajadust peadirigendi vahetuseks: vastavalt koori põhikirjale "võib koori liikmeks olla iga TTÜs õppiv, töötav või ülikooli lõpetanud kuni 50aastane laulusöber".

TAMi üldkoosolek kinnitas ka koori juhatuse lauluastaks 2002/2003. Järgmisel hooajal alustab koori presidendina tööd bariton Viljar Nurme juhitud juhatus.

Tõnu Ojala
TAMi välisminister



SÜNDIS BORIS TAMME NIMELINE STIPENDIUM: 10. mail allkirjastati Raekojas leping saja tuhande krooni suuruse stipendiumi asutamiseks doktorikraadi kaitsnud noorele TTÜ teadlasele või õppejõule.

Konkurss TTÜ Arengufondi ja Vilistlaskogu stipendiumidele

TTÜ Arengufondi nõukogu otsustas 2002 aastal Tehnikaülikooli üliõpilastele määratavate arengufondi stipendiumite arvu ja suuruse.

2002. aasta sügisel, septembri algul kuulutatakse välja konkurss 8 doktoriõppe stipendiumile (à 40 000 krooni), 8 magistriõppe stipendiumile (à 25 000 krooni) ja 15 bakalaureuseõppe stipendiumile (à 15 000 krooni).

Stipendiume rahastavad Eesti Ehitus, Eesti Energia, Eesti Post, Eesti Põlevkivi, EMT, Ericsson Eesti, Eesti Telefon, Harju Elekter, EE Grupp, ES Sadolin, Merko Ehitus, Eesti Raudtee, Hansapank, Narva Elektri jaamad, Tallinna Vesi, Tallinna Sadam, Saku Õlletehas, Teede REV 2. Üht stipendiumi rahastab TTÜ Arengufondi nõukogu esimees Toomas Luman eraisikuna.

Esimest korda on sel sügisel võimalik kandideerida akadeemik Boris Tamme nimelisele stipendiumile, mille suurus on 100 000 krooni ja mis on ette nähtud infotehnoloogia või süsteemitehnika teaduserialadel doktorikraadi kaitsnud noorele TTÜ teadlasele või õppejõule. Stipendiumi asutasid Eesti infotehnoloogia turul toimivad edukad IT-firmad Abobase Systems

AS, Cell Network AS, Cybernetica AS ja Oracle East Central Europe Ltd Eesti filiaal tänava maikuus.

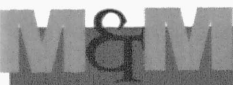
Lisaks on 2002. aastal võimalik konkureerida Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendiumile.

Kolme aasta (1999–2001) jooksul on TTÜ Arengufond välja andnud kokku 68 stipendiumi – 16 stipendiumi doktoriõppe, 15 stipendiumi magistriõppe ja 37 stipendiumi bakalaureuseõppe üliõpilastele, et tunnustada nende väga head tööd, doktori- ja magistriõppe üliõpilaste stipendiumid määrati TTÜs õppe- ja teadustöö tegemist jätkavatele noortele. Nende stipendiumide abil soovib Arengufond aidata Tehnikaülikoolil kasvatada akadeemilisele personalile väarikat noort järelkasvu.

Traditsiooniliselt on sügisel konkurss TTÜ Vilistlaskogu kahele üliõpilasstipendiumile ja kahele Peeter Riida nimelisele stipendiumile.

Aastatel 1998–2001 on TTÜ Vilistlaskogu poolt määratud 14 stipendiumi – 3 magistriõppe üliõpilasele ja 11 bakalaureuseõppe üliõpilasele.

Mare Aru
TTÜ Arengufondi juhataja



Sic!

17. – 23. juuni

Biomeditsiinitehnika keskuse prof-d Hiie Hinrikus ja Kalju Meigas osalevad ja esinevad ettekannetega Reykjavíkis toimival XII Põhja- ja Baltimaade biomeditsiinitehnika konverentsi.

18. juuni

Kell 14.00 toimub nõukogu saalis TTÜ nõukogu istung. Päevakorras on:

heakskiitmiseks on esitatud Akadeemia tee, Raja tn ja Mäepealse tn vahelise ala detailplaneeringu projekt; esitatakse kinnitamiseks TTÜ valimiseeskiri ja õppetegevuse eeskiri; kinnitatakse üliõpilaste 2002. aasta vastuvõtu piirarvud; infotehnoloogia teaduskonna nõukogu ettepanekul tuleb otsustamisele teoreetilise informaatika õppetooli üleviimine automaatikainstituudi struktuurist arvutiteaduse instituudi struktuuri ning raadio- ja sidetehnika instituudis sidetehnika õppetooli liitmine raadiotehnika õppetooliga ja sidetehnika professori ametikoha likvideerimine; muutmisele tuleb OÜ TTÜ Sport põhikiri ja kinnitatakse täiendavalt üks juhatuse liige; nimetatakse audiitor 2002. majandusaasta finants-majandustegevuse

kontrollimiseks; muudetakse õppekavu ja tulenevalt struktuurimuudatustest mõnede õppekavade koode; professorite valimised: täitmisele tuleb üheksa professori ametikohta.

20. juuni

Kell 11.30 korraldab Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus USA Saatkonnas *Pre-Departure Orientation Program* i, kuhu on oodatud kõik, kes alustavad uut õppeaastat Ameerikas kas tudengina või lähuvad sinna teadustööle. Sisepääs ainult eelregistreerimisega Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskuses Ehitajate tee 5, tuba III-211a. Sisepääs saatkonda ainult isikult tõendava dokumendi esitamisel.

20. – 22. juuni

Matemaatikainstituudi prof Eugen Paal võtab osa Tšehhi Tehnikaülikoolis toimuvast Praha rahvusvahelisest konverentsist "Kvantrühmad ja integreeruvad süsteemid", kus ta esineb ettekandega „Operaadköverus kogravitatsiooni uurimisevahendina“.

Kadri Viin
avalike suhete osakond

Tänuga aastale tagasi vaadates

Jälle on üks kooliaasta mööda saanud ning meie leht läheb väikesele suvepuhkusele. Seoses sellega tahaksin tänada neid tublisid Tehnikaülikooli inimesi, kes viimase 10 kuu jooksul on andnud oma panuse Mente et Manu sisu rikastamiseks.

Teadus- ja arendusosakond on kokku pannud mitu erinumbrist *Fiat lux!* ning koos selle tööka kollekti-

iviga sai trükiküpsiks messi Tehnoloogia 2002 äsjane erinumber. Endiselt viljakas ja oma kaastöölubadustes korrektne on olnud õppeprorektor, prof Jakob Kübarsepp. Tuumaka artikli globaliseerimisest ja konkurentsivõimest ülikoolimaailmas avaldas elektroonikainstituudi direktor prof Toomas Rang.

Ajaloolise dimensiooni arendamist

meie lehes on rubriigiga "Tempus edax" agaralt jätkanud Imbi Kaasik, aprillis ilmunud raamatukogu erileheküljed koostas hoolsalt ja täpselt Taimi Nurmiste. Huvitavad olid Vahur Mägi Mehhiko reisikirjad. Kii-duväärt autoreid oli teisigi, kõiki neid siinkohal nimeliselt tänada ei jõua. Suure aitäh väärivad ka kolleegid avalike suhete osakonnast Ulvi Pihel, Helgi Arumaa ja Kadri Viin ning loomulikult Olavi Pihlamägi. Ja mis oleks leht olnud ilma fotograaf Viivi Ahoneni teravate piltideta!

Kui toimetajale lubatakse lõpuks ka pisukesti pretensioone, siis märk-

sa rohkem huvitatust oma lehe suhtes oleksin oodanud TTÜ asutustelt – endiste TA instituutide suur vaimne potentsiaal on seni Mente et Manu jäänud peaaegu kajastumata. Ka üliõpilasesindus on pärast oma lehe ilmuma hakkamist ülikoolilehest distantseerunud, ehkki aeg-ajalt leitakse M&M veerud siiski tarvilikud olevat. Arenguruumi meil veel niisiis on. Kohtumiseni sügisel!

Mart Ummelas
toimetaja

Spordikeskuse tõine semester

Kevadsemestri õppetöö lõpp annab meile võimaluse heita pilku tagasi. Kuidas kulges elu uuenenud spordihooes, missugune oli tudengite huvi kehalise kasvatuse kui vabaõppeaine vastu?

2001/2002. õppeaasta kevadsemestril deklareeris kehalist kasvatust 1610 üliõpilast. Suuremat huvi tunti atleetvõimlemise vastu (795 üliõpilast, neist 190 neidu), populaarsed olid ka aerobika (247 neidu), lauatenis (206), korvpall (167) ja sulgpall (147). Ainepunkti saavad tippspordiga tegelevad 50 üliõpilast.

Spordihooone väljakud on tudengite käsutuses esmaspäevast reedeni kella 8 - 15.30. Õppepaikade täituvus olnud väga hea, üliõpilased on aktiivselt osalenud õppetöös ja täitnud ainepunktide nõudeid. Väga suur on olnud uue ja suure jõusaali külastatavus - saal õigustab end igati. Avarad mänguväljakud said lauatenise harrastajad, sellega on ala muutunud külgetõmbavamaks. Rohkem tegevust oleks tahtnud näha korvpalliväljakuil.

Deklareerimisel püüdsime koostada saali täituvuse plaani, et üliõpilased saaksid tunnis käia kindlail kella-aegadel, kuna vanemal kursustel pole kehalist kasvatust tunniplaanis. Üldiselt see ka õnnestus, vahel tuli mõnel tudengil siiski ka riidehoiukapi puudusel järgmist tundi oodata. Rekordpäeval oli tegevuses 250 üliõpilast korraga.

Õppejõudude töö kevadsemestril oli pingeline, toimus ju suur muudatus koosseisudes. Õppetöö korraldus TTÜ spordikeskuses on muutunud, ajalukku on läinud ajad, mil õppetund algas paigalevõtmise ja rividriilliga. Üliõpilased valivad endale semestri alguses meelepärase huviala, deklareerivad end vastava ala õppejõu juures ning sellega on sissepääs spordihooonesse prii. Õppejõud on tunnis vaid abistajaks ja

nõuandjaks. Üliõpilaste tase õppetun- nis on teadagi erinev - on algajaid ja neidki, kes valdavad valitud ala hästi. Semestri alguses õpetatakse paljudele lauatenise või sulgpalli reegleid ning näidatakse neidudele, kuidas jõusaalis trenaažööri kasutada. Seda suurem rõõm on paari kuu pärast näha, kuidas kulgeb vilgas ja toimekas treening. Õpetatu on kiiresti omandatud.

Õppetöö paremaks korraldamiseks, et oleks tagasiside üliõpilastelt - kuidas ollakse meiega rahul, korraldas spordikeskus koos TTÜ üliõpilasesinduse sotsiaaltoimkonnaga küsitluse, mille käigus tudengid vastasid paljudele spordikeskuse tegevust puudutavale küsimustele. Ankeedi täitis 362 kõigi huvialade üliõpilast.

Ankeedi põhiküsimus oli töökorralduse alustest: "Kas soovid suuremat iseseisvust või arvad, et õppejõud peavad rohkem aitamata-õpetama üliõpilasi?"

Üliõpilased vastasid järgmiselt:

1) praegune olukord on OK	- 139;
2) õpetajad võiksid rohkem juhendada	- 73;
3) suuremat iseseisvust	- 41;
4) aidata neid, kes seda vajavad	- 19;
5) aidata, kui tudeng soovib	- 7;
6) näpunäited tulevad alati kasuks	- 13;
7) õpetada ainult alguses, pärast pole vaja	- 9;
8) mõlemad tasakaalus	- 8.

Spordihooonet puudutavaid küsimusi oli teisigi, kuid see on juba omaette jututeema. Spordikeskuse õppejõud analüüsivad tudengite soovet ja ettepanekuid ning teevad neist järeldused, et uuel õppeaastal tööd paremini korraldada.

Aino Voltri
spordikeskuse õpetaja

Balti tehnikaülikoolide XXXVI suvemängud

7. ja 8. juunil korraldas Riia Tehnikaülikooli spordiklubi traditsioonilised, juba 36. Kaunase, Tallinna ja Riia tehnikaülikoolide töötajate suvemängud. Võisteldi korvpallis (seniorid ja juuniorid), naiste ja meeste võrkpallis, lauatenises, sulgpallis ja males.

Pea igal aastal on suudetud ülikoolist leida spordihuvilisi õppejõude ja teenistujaid, et neil võistlustel osaleda. Ajaloost on teada, et vaid kahel korral pole TTÜ osalenud neil mängudel. Tänavu ei saadud paraku kokku võrkpallinaiskonda.

Riialased olid näinud tublisti vaeva, et võistlused hästi korraldada. Ka sportlik tase osutus kõrgeks. Kuumad ilmad ja pingelised spordilahingud panid küll higiojad voolama, kuid seda meeldivam oli vabal ajal tutvuda iidse Riia vaatamisväärsustega. Soovitus kõigile: suvi on parim aeg Läti pealinna lähemalt tundma õppida.

Meie oleme neile võistlustele alati läinud motoga: tähtis on osavõtt, mitte võit. Et asi siiski põnevam oleks, oleme

ka võistlustel saadud punktid kokku löönud. Seekord osutusid parimaiks korraldajad, järgnesid leedulased ja kolmandana meie. Kõige tublimad olime tennis ja seniioride korvpallis.

Suvmänge korraldab igal aastal eri ülikool, järgmisel kevadel ongi kord meie käes. Tahaksime kodus näidata end parimast küljest ning komplekteerida võistkonnad tugevaimatest sportlastest. Treeninguid tuleks juba praegu alustada, aga kindlasti hiljemalt sügisel. Kui meie ülikoolis on õppejõude ja teenistujaid, kes tahaksid neil mängudel osaleda, tuleks neil kohe sügisel võtta ühendust TTÜ spordiklubiga, mis asub spordihooones. Püüame aidata treeninguid organiseerida. Eriti oleme huvitatud sportlikest daamidest, kes tegelevad või on tegelnud võrkpalliga.

Tehnikaülikooli spordiklubi tänab kõiki võistlustel osalenuid.

Soovime sportlikku suvet ja kohtumiseni sügisel meie spordihooones!

Aino Voltri

Meie mees Ameerika korvpallis

Tema nimi on Leho Kraav, ta on 22 aastat vana ja 208 cm pikk. Tänavu peaksid lõpule jõudma tema õpingud Tallinna Tehnikaülikoolis informaatika erialal, ühtaegu õpib ta edukalt ka USAs Georgia osariigis Atlanta lähedal Marietta linnas paiknevas *Southern Polytechnic State University's* (alustas ta USAs õpinguid 1999 *Kent State University's*). Informaatikaga on noormees tegelnud oma isa ja innukaima toetaja Lembitu (ise ka TTÜ vilistlane) väitel juba tosinkond aastat, sh programmeerimisega 6 aastat, ning on selles üpris kõva käsi. Tulevikuplaanides on jätkata magistriõppes, kuid siiski veelgi ahvatlevam on täna sport, millega tegeldud isegi arvutiasjandusest veel kauem.

Tippkorvpallur

Leho on paljulubavate eeldustega mängija, kes esindas äsja edukalt TTÜd Tartus Baltimaade üliõpilasmängudel – meeskond tuli esmakordselt osaledes teiseks, tugeva Šiauliai järel. Teda ihkaks oma koosseisus näha iga Eesti klubimeeskond, juba täna arvestatakse temaga Eesti koondises. Meie intervjuu ilmumise ajal ongi ta koondisega treeninglaagris Soomes. TTÜ Spordikeskuse juhataja Heino Lille sõnul võib Lehole aga 3-5 aasta pärast avaneda isegi mõne NBA klubi uks.

Kolm hooaega on ta mänginud USA üliõpilaslüügas NAIAs, kus kuulub Georgia-Alabama-Carolina ehk GACCi konverentsis – GACCis osaleb kümme meeskonda 200 mehega – hinnatuimate mängijate hulka. Sellest annab tunnistust paljude poolt ihaldatud mängija nn NBA sõrmus, mille ta sai 2000/2001. a hooajal. Muide, lõunaosariike loetakse USAs tehnilise korvpalli regiooniks, põhjas määrab rohkem jõud. Välismaise mängijana on ta sealkandis suur haruldus, üldse on USAs praegu vaid 2-3 eestlasest korvpallurit. Vana korvpalliässa Heino Lille sõnul õpib ja võistleb näiteks Leedust USAs 62 noort. Eestil on, mida eeskujuks võtta.

Seni edukaimal hooajal 2000/2001 võitis SPSU meeskond ka oma konverentsi turniiri. Viimati saadi oma

**HÕBEDASES
MEESKONNAS:
Leho Kraav kuul-
lus ka Baltimaade
üliõpilasmängu-
del Tartus II koha-
saanud TTÜ korv-
pallimeeskonda.
Tagareas vasakult
esimene TTÜ
spordikeskuse
juhataja ja tree-
ner Heino Lill.**



PARTICIPANT

LEHO KRAAV
Basketball
Tallinn Technical University
EST



TARTU STUDENT GAMES



konverentsi turniiril 27 võidu kõrval vaid 6 kaotust. Leho meeskond on kaks viimast aastat järjest kuulunud liiga 16 parima hulka, jõudes *ranking's* maksimaalselt 4. kohani.

Edukas õppur

Mäng ei ole Lehole vaid harrastus, 20 000 dollarit õppemaksu aastas tahab tasumist. Seda võimaldab vaid edukas mängimine ning loobumine paljudest maistest ahvatlustest. Hooaeg algab 2-3 nädalat pärast kooliaasta algust ning kestab märtsi-aprillini. Mängimine NAIAs eeldab aga seda, et keskmine hinne koolis ei tohi 4-pallises skaalas langeda alla 2,0 ning iga kahe järjestikuse semestri jooksul tuleb saada vähemalt 24 ainepunkti ja semestris mitte alla 12 ap. Ja siiski usub Leho, et liigakorvpallis kaasa mängivaist meestest isegi 80% seob oma lähituleviku korvpalliga ning pürib NBAse.

Meie vestluses kaasa löönud Lembit Kraav rõhutas, et Leho pääsemisele USAsse aitas kaasa ka Eesti koondise endine treener Maarten van Gent nagu ka hoolas ja järjekindel suhtekorraldustöö ning agentide kasutamine, lihtsalt interneti kaudu ennast üles andes vaevalt Leho kunagi nii kaugele oleks jõunud. Väikse Eesti korvpall maailmas suhteliselt tundmatu. Heino Lill omalt poolt oli märksa optimistlikum: "Kui ülikoolikorvpallile Eestis jalad alla saaks nagu Ameerikas, siis poleks meil peagi näiteks Leedu ees enam vaja aukartust tunda." Leho näeb Tehnikaülikoolil väga suurt potentsiaali Eesti korvpallis seoses viimaste aastate suurte investeeringutega, samuti on TTÜ Eesti parim üliõpilaslinnak, mille üle võib iga TTÜkas uhkust tunda, tuleb ainult edasi pingutada.

järgneb lk 8

Meie mees Ameerika korvpallis

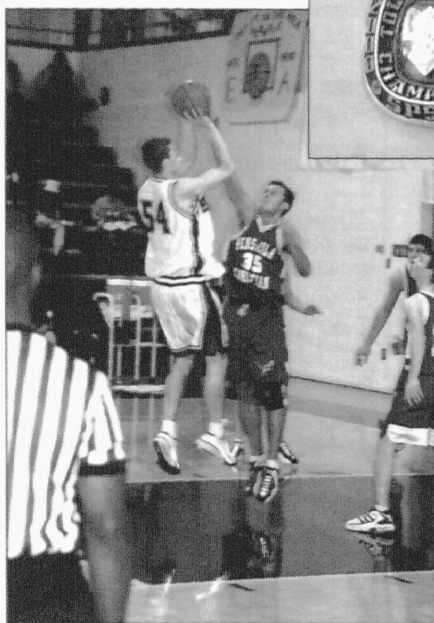
algus lk 7

Küsisin Leholt ka seda, kuidas on tal läbisaamine mustanahaliste meeskonnakaaslastega. "Eks algul pannakse pisut proovile, kui aga näitad, et oled nendega mängus võrdne, kaob äratagemise tahtmine peagi," vastas ta. Viimasel ajal olevat aga NBAs pigem täheledatav valgete mängijate uus tulemine. Oma suurimaist eeskujudest nimetaski ta valgenahalisi Dirk Nowitzkit Dallase

Mavericksist ja Predrag Stojakovićit Sacramento Kingsist ning neegreist mainis Vince Carterit Toronto Raptorsist.

"Taksomeetrit pole Lehol kunagi peal, õnneks meil selliseid mehi veel on!" sõnas Heino Lill lõpuks iseloomustades Leho Kraavis ühitatud erakordset andekust tasakaalukuse, töökuuse ja järjekindlusega.

Mart Ummelas



PEALEVISKEL: Number 54 ehk Leho Kraav on SPSU värvides aktsioonis. Mehe suurele potentsiaalile osutab ka nimeline nn NBA sõrmus.



KAKS AASTAT PRONKSIL: TTÜ SK saalihoki meeskond kuulub stabiilselt Eesti parimate hulka, pildil sellekevadine koosseis.

TTÜ SK – Eesti saalihoki pronks

Tallinna Tehnikaülikooli saalihoki meeskond on kaks viimast hooaega tulnud Eesti meistrivõistlustel pronksile. TTÜ SK meeskonna 19 mängijast on 11 TTÜ tudengid. 18.-25. maini Soomes toimunud maailmameistrivõistlustel, kus Eesti koondis jäi B-divisjonis napilt välja finaalist ja pääsust A-divisjoni, oli TTÜ SK meeskonnast koondises 5 mängijat ja väravavaht, sealhulgas kaptenina Arto Aro.

Eesti meistrivõistluste eel osaleti mullu augustis Prahhas rahvusvahelisel turniiril, võideti ka Eesti ülikoolide meistrivõistlused. Meistrivõistlustel tuldi põhiturniiril kolmandaks, poolfinaalis jäädi alla Eesti meistrile Jõgeva Tähele, kuid pronksimängus löödi TDKd võimsalt 7-1.

Tehnikaülikooli saalihoki meeskonna areng on olnud väga kiire, kui arvestada, et 1997. aastal oldi veel esiliigaski alles viimasel ehk kaheksandal kohal. Edu on suurelt jaolt seotud entusiastliku soomlase Mikko Iiskonmäkiga, kes asus 1996. aastal TTÜsse õppima ning on meeskonnajuhina kaasanud ettevalmistusse mitu Eestis elavat kaasmaalast. Meeskonna treener oli lõpenud hooajal Tommi Varho Soomest ja abitreener Markko Arro Eestist.

Küsisin Mikko Iiskonmäkilt, kes

lisaks peagi lõpule jõudvaile õpinguile majandusteaduskonnas töötab ka mobiilsidelahendusi pakkuvaks firmas, miks saalihoki Tehnikaülikoolis on nii hästi edenenu.

Mikko arvates on peapõhjuseks ilmselt see, et saalihoki mängimine ei nõua erilisi füüsilisi eeldusi, mänguvahendid ja riietus on suhteliselt odavad ning kõigile kättesaadavad, mänguväljakuks sobib tegelikult korralik värvapalliplats. Praegu mängitakse Tallinnas kolmes kohas, TTÜ spordihoones väljak on aga saalihokiks vaieldamatult parim paik linnas.

Saalihoki sobib hästi ka korvpalli harrastavaile noortele, kel pole tipu jõudmiseks ehk piisavat kasvu, kuid kel on see-eest hea kiirendus- ja pidurdusvõime. Saalihoki on jäähokist ka märksa "tervislikum": reeglite järgi mängijate vahel kontakti olla ei tohi, nõnda on ka vähem vigastusi. Muide, kas teate, et jäähoki populaarsus on suuresti ülesblufitud: maailmas on jäähokimängijaid kokku sama palju kui Hispaanias litsenseeritud korvpallureid!?

Lähemat infot saalihokimeeskonna tegemiste kohta saab ka meeskonna koduleheküljelt www.hot.ee/floorballttusk.

Mart Ummelas

TTÜ tenniseväljak sai korda

Igal aastal on Mustamäe tenniseväljak saanud korda maikuu esimestel peävaldel. Tänavu, peale läbirääkimisi OÜ TTÜ Spordiga võtsid tennisistid-üliõpilased tenniseväljaku korrastamise enda kätte. OÜ TTÜ Sport tasus materjalide eest ja tudengid töötasid väljaku korrastamisel 100 töötundi. Üliõpilasaktivistid (A. Sulling, A. Meier, M. Laanemäe, M. Vaher jt) kasutavad nüüd tenniseväljakut iga päev tasuta kella 8-13ni.

25. ja 26. mail toimusid Tallinnas Eesti Akadeemilise Spordiliidu meistrivõistlused tennis. Võistluste läbiviimine oli usaldatud TTÜ tennisesektsioonile. Peakohtunik oli allakirjutanu ja sekretär Eva Abram. Üliõpilased jäid turniiri korraldusega rahule, sest igal mängijal oli võimalus võistelda mitme tunni ulatuses Kadrioru väljakutel.

TTÜst löi kaasa 12 mängijat, üle poolte osalenuist olidki meie ülikoolist.

Meeste paarismängus võitis Inge-

mar Viirmaa koos Ingmar Läätsuga (TÜ) hõbemedali, pronksid said naisüksikmängus Olga Kolossova ja meesüksikmängus Ingemar Viirmaa ning meespaarismängus Andres Sulling koos Margus Laanemäega.

Järgmisel aastal on SELLi mängudel Kaunases taas kavas ka tennis. Tänavu on veel üheks oodatumaks tennisevõistluseks TTÜ vilistlaste turniir, mis toimub tavakohaselt 20. augustil Tallinnas Herne tänava väljakul.

Saame kokku tenniseväljakul!

Valdur Topaasia
TTÜ spordikeskus

TTÜ TENNIS TULEVIK:
Sügisturniiril 2001 Hiiu väljakul osalenud tudengitennisistid.



Finis coronat opus

Tulemus kroonib tööd